חמלן. גולן: אשרו חמוך. החזיקו הנגול: ולא חומך. לא שייך הכא

אלה [בסנהדרין] (דף לה.) שלמדנו מכאן שנוקקין לתובע תחילה:

מלברך בשם. מלברך ברכת כהנים את העם בשם המפורש " שלא

היו כדאי: נפתחות מאליהן. סימן לאויבים לבא וליכנס: וכבר

נתנבת עליד. שהפתיחה זו היא סימן

לחורבן: שלשה בוידוי ראשון. של פר

אנא השם חטאתי אנא השם כפר

לפני ה' תטהרו: ואחד בגורלות. לה'

חטאת: וכבר אמר. כלומר וכבר

היה מעשה שהלך קולו עד יריחו:

כלה. דרכה להתקשע בבשמים:

בהרי מלמר. שם המחוז: והרחתי

ריח קטרת. מקטורת שנעשה בו

בעוד המשכן בשילה: עליית גורל

מחוך קלפי מערכת. עבודה שחין

השעירים מתפרשין זה לשם וזה לעואזל

אלא ע"פ הגורל לפיכך לריך לראות

איזה עלה בימין ויהא שעיר של ימין

נקבע בו ואי זה עלה בשמאל ויהא

שעיר של שמאל נקבע בו: אבל

הנחה. של גורל על השעיר אינה

מעכבת אפילו לא הניחו עליו שהרי

הוקבע של ימין בגורל שעלה בימין

וכו שעיר השמאל לגורל שמאל: אף

עלייה אינה מערבת. ואם יקרא

הכהן שם חטאת על האחד ושם

עואול על חבירו הוקבעו בלא הגרלה

שאין הגרלה מעכבת אלא שחיסר

מצוה: אליבא דרבי יהודה כו'.

בפרק הוליאו לו (לקמן דף ס.) פליגי

ר' יהודה ור' נחמיה אם שינה בסדר

עבודות להקדים את המאוחר ואמר

ר' נחמיה כל סדר העבודות שנעשות

בבגדי לבן בין בפנים כגון לפני לפנים

בין מבחוץ כגון בהיכל או בעורה

מעכב דחוקה דכתיבא בענינא

דאחרי מות עלייהו כתיבא ור' יהודה

אומר לא כתיבא חוקה אלא בדברים

הנעשים בבגדי לבן מבפנים הלכך

הגרלה שהיא אינה נעשית מבפנים

אלא מבחוץ לר' יהודה דאמר אדברים

שנעשים מבחוץ לא כתיבא חוקה:

דכולי עלמא לא פליגי. דאפילו ר׳

ינאי מודה דלר' יהודה לא מעכבא

דהא לא כתיב בהו עיכובא: כי

פליגי אליבא דרבי נחמיה. דאמר חוקה אכל דברים הנעשים בבגדי

לבן כתיבא וזו בבגדי לבן היא כדכתיב

בעניינא: הני מילי. דכתיב חוקה

לעיכובא בעבודה הוא דאתא לעיכובא

י) (עד ש) כאן לא אמר רבי נחמיה דכתיב

חוקה בעבודה לעכובא כגון חתיות

גחלים מן המזבח ושחיטת פר

דעבודות נינהו ופסולות בכהן אחר

אבל הגרלה דלאו עבודה היא שכשרה בסגן למאן דאמר לעיל הסגן וכ"ג

מכניסין ידיהן של ימין בקלפי אימא

הכא מודה ר' נחמיה דלא מעכבא):

כולי עלמה לה פליגי דמעכבה.

דקאמר חוקה עלייהו כתיב:

שחני הכח דתנח בה קרח. אף על גב דחוקה לאו עלה קיימא לעכב

מעכבא שהרי שנה עליו הכתוב לעכב ומקרא יתירא נפקא לה עיכובא:

ל"ל רב וכ"א בקדושין
נג.], ב) [פנהדרין לה.],
ג מנחות קט: [תוספ" סוטה

פי"ג ה"חו. ד) ווע' מוס' מנחות קט: ד"ה נודמן], ד) [הטעם לוה ע' תום'

סוטה לח. ד"ה הריו. ו) ור"ה

זכריה כתיב זכריה בן ברכיה

בן עדו הנביא וכ"א בע"ין, ח) לעיל כא:, ט) בע"י

הביא הקרא גוער בים וגו׳

והוא רישא דקרא של ופרח לבנון אומלל, י) [מוספתא לבנון אומלל, י) [מוספתא פ"ב ה"ב], כ) לעיל כ: () [מלח], מ) [ע' מוס'

כתובות סו: ד"ה לא נאמרו], נ) תמיד ל:, ס) [שם איתא

אלינוזר בו דגלאיז. ע) בחשנה טניעו כן דגנוין, ע) בנוטני שבמשניות איתא בהרי ובמשנה שבגמרא אי' בערין, ב) [ל"ל

מכוור וכ"ח במשנה דביונחו

נכות וכ"מ במדבר (לב) ארץ יעור מתרגמי׳ ארעא דמכוור]

וכן גרס הערוך בערך הר אולם בערך מכבר גרסתו מכבר, \$) לקמן ס. [זבחים

מ.], ק) [מנחות יע: וש"נ], ר) רש"א מ"ז, ש) בס"א כל

המוקף לפני ד"ה כי פליגי,

ה א מיי׳ פ״ב מהלכות עבודת

תורה אור השלם אֱלֹהֵי פַּלְטֵנִי מִיַּד רְשְׁע מִבַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ:

תהלים עא ד 2. לִמְדוּ הֵיטֵב דְּרְשׁוּ משפט אשרו חמוץ שפטו יָתוֹם רִיבוּ אַלְמְנָה: ישעיהו א

ישעיון ... פְתַח לְבָנוֹן דְּלֶתֶיּוְרְ 3. פְתַח לְבָנוֹן דְלֶתֶיּוְרְ וְתֹאַכַל אֲשׁ בַּאֲרְדֶיִּרְ זכריה יא א 4. ושׁלשׁ מֵאוֹת מֵגנֵים זָהַב

 4. שְלש מאות מְגנִים זְהָבּ שְׁחוט שְלשֶׁת מְנִים זְהָבּ זְיַבְּלָה על הַמְּגוֹן הָאֶחָת הַלְּבְנוֹן: מלכים אייז הַלְּבְנוֹן: מלכים אייז הַלְבְנוֹן: מַלְכִים אִייז הַלְבְנוֹן: מַלְכִים אַיִּרְעְ בַּרְאשׁ הָרִים יְרְעַשׁ בַּלְבַנוֹן פָּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: תהלים עב טז הָאָרֶץ: יָנְאָנֶן ץ. 6. גוער בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ וְכַל ָּהַבְּהָרוֹת הֶחֲרִיב אָמְלֵל בְּשָׁן הַבְּהָמֶל וּפֶּרַח לְבָנוֹן אָמְלָל: וְבַרְמֶל וּפֶּרַח לְבָנוֹן אָמְלָל: נחום א ד

7. פרח תפרח ותגל את פרח תפרח וְתַנְּל אף גַּילַת וְתַנְן בְּבוֹר הַלְּבְנוֹן נַתְּן בְּבוֹר הַלְבְנוֹן נַתְּן הַשְׁרוֹן וְתַּן הַבְּרוֹן נַתְּן הַבְּרוֹן בִּין בְּבַר הַבְּרֵמֵל הְיִשְׁרוֹן נַתְּוֹן בִּין בְּבוֹר יִי שְׁרִיוּן הַבְּרוֹן אָת אַלְינוּ: ישניהו לה ב אַלְרוֹן אָת בּבוֹר אָת אָלְרוֹן אָת בְּעַלְר אָלֶר עָלְר עָלְר עָלְר עָלְר עָלְר עָלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְּעַלְר בְעַלְר בְּעַלְר בְיִבְּיִל בְיִנְין בְעַלְרוּן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּר בַּבְּעוֹן בַּעַלְרוּן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּעַלְרוּן בַּבְּעוֹן בַּעַלְרוּן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּעִין בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּבְעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַבְּעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּבְעוֹן בַּבְּעוֹן בַּבְּעוֹיוֹם בְּבַּעוֹיוֹ בְּבְעוֹן בַּבְּעוֹן בְּבְעִיּבְּבְּעוֹם בְּבְּעוֹם בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹם בְּבְּעוֹם בְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּבְעוֹיִבְּבְּעוֹם בְּבְּבְּעוֹם בְּבְּעוֹים בְּבְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹם בְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹם בְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּבְּעוֹם בְּבְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְּעוֹן בְבְּבְעוֹן בְּבְעוֹם בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְּעוֹן בְּבְּבְּעוֹם בְּבְּבְעוֹם בְּבְּבְעוֹם בְּבְּבְעוֹם בְּבְּבְּעוֹם בְּבְּבְּבְעוֹן בְבְּבְּבְעוֹן בְּבְּבְּעוֹן בְבְּבְּעו ויקרא טז ט

9. וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עְלֶה עָלְיו הַגוּרֶל לְעָזָאוַל יְעֲמַד חַי לִפְנֵי יָיָ לְכַפֵּרְ עָלְיו לְשַׁלַח אתו לעואול המדברה: י ניקרא טז י

גליון הש"ם

רש"ר ד"ה מלברך בשם כו'. שלא היו כראי. ע'י סוטה לף לת ע"ל תוס' ד"ה הכי הול - אומר

מוסף רש"י

חמוץ. החזיקו את **הנגול ולא את הגולן** (סנהדרין דברים הנעשין לבן מבחוץ. כגון הגרלה וידוי ושפיכת שירים לא מעכבא. הוהב, הקדים להן דבר מאוחר אין אלו מעכבין עליו לפוסלו (לקמן ס.).

רבינו חננאל

וכל אותן מ' שנה היה מזדמן לו בכל יום הכפורים . לבוש לבנים ועטוף וקן לבוש לבנים ועטון. לבנים נכנס ויוצא עמו. אותה שנה שמת נזדמן לו זקן לבוש שחורים ועטוף שחורים נכנס עמו ולא יצא עמו. וכיון שראה כך אמר רשוה זו מח. חלה אחר הרגל אחיו הכהנים מלברך בשם. ארריהונים שנה [קודם] חורבן הבית היו דלתות ההיכל נפתחות מאיליהן, עד שגער בהן רבן יוחנן בן זכאי ואמר כבר נתנבא עליה זכריה בן . עידו ואמר פתח לבנון דלתיך

ומימה שבת. מימה לציך דלתות ההיכל היה נשמע בשמונה תחומי שבת. מימה דבמסכת תמיד פ"ג (משנה ח) תנן מיריחו היו שומעין קול ו ב שם פ״ג הל׳ ג: שער גדול שנפתח ומוכח התם דהוא שער היכל ויש לומר דלירי

דלתות לא היו נשמעין אלא ח' תחומי שבת אבל השער עלמו נשמע ביריחו אי נמי מחוך ח' תחומי שבת היו מרגישין קול צירי הדלחות שכל אדם יכול להרגיש שהוא קול נירים ומיריחו היו שומעין קול הברה בעלמא אבל מי שלא היה יודע לא היה מרגיש מה קול היה זה וכן פירשתי ספ"ק (דף כא. ד"ה והיה) גבי גביני כרוו: בלה שבירושלים לא היתה צריכה להתבשם מריח הקטרת.

תיתה דאמר פרק כל שעה (פסחים דף כו.) קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה ודייק מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא מאי לאו לאותן העומדין בפנים דלא איפשר וקא מיכוון ואביי לאותם שבחוץ א״כ לאביי היו עושין איסור בכל יום ויש לומר אינו אסור אלא שלא יקרבו עלמן לעזרה כדי להריח יותר:

דתנא ביה קרא אשר עלה כו'. ומאן דאמר לא מעכבת סבירא ליה כיון דלא כתב לווי אע"ג דתנא ביה קרא לא מעכבא מידי דהוה אבלילה דתנן (מנחות דף יח:) אם לא בלל כשר אע"ג דכמה זימנין כתיב בלילה בלילה אלא כיון דלא כתיב בלשון לווי לא מעכבא ולמאו דאמר מעכבא לא דמי לבלילה דשאני הכא דאהני חוקה קלת כיון דמחוקה גמרינן לעיכובה לשחר מילי שבפרשה גמרינן נמי מינה להגרלה כיון דתנא

בה קרא כל דהו: בשעה שבנה שלמה בית המקדש נמע בו כל מיני מגדים של זהב והיו מוציאין פירות

חמצז עד יום מותו אמר רבה בר 🎙 (בר) שילא מאי קרא יאלהי פלמני מיד רשע מכף מעול וחומץ רבא אמר מהכא 2למדו הימב דרשו משפט יאשרו חמוץ אשרו חמוץ ואל תאשרו חומץ יתנו רבנן אותה שנה שמת בה שמעון הצדיק אמר להם בשנה זו הוא מת אמרו לו מניין אתה יודע אמר להם בכל יום הכפורים יהיה מזדמן לי זקן אחד לבוש לבנים ועמוף לבנים נכנם עמי ויצא עמי והיום נזדמן לי זקן אחד לבוש שחורים ועטוף שחורים נכנם עמי ולא יצא עמי אחר הרגל חלה שבעה ימים ומת סונמנעו אחיו הכהנים מלברך בשם ת"ר ארבעים שנה קודם חורבן הבית לא היה גורל עולה בימין יולא היה לשון של זהורית מלבין ולא היה נר מערבי דולק והיו דלתות ההיכל נפתחות מאליהן עד שגער בהן רבן יוחנן בן זכאי אמר לו היכל היכל מפני מה אתה מבעית עצמד יודע אני בך שמופך עתיד ליחרב וכבר נתנבא עליך זכריה בן "עדוא נפתח לבנון דלתיך ותאכל אש בארזיך אמר רבי יצחק בן מבלאי למה נקרא שמו לבנון שמלבין עונותיהן של ישראל אמר רב זומרא בר מוביה למה נקרא שמו יער דכתיב ⁴בית יער הלבנון לומר לך מה יער מלבלב אף בית המקדש מלבלב ∘דאמר רב הושעיא

בזְמָניהן וכיון שהרוח מנשבת בהן היו נושרין פירותיהן שנאמר בזקניהן כלבנון פריו ומהן היתה פרנסה לכהונה וכיון שנכנסו עובדי כוכבים להיכל יבשו שנאמר ייופרח לבנון אומלל ועתיד הקב"ה להחזירה לנו שנאמר יפרוח תפרח ותגל אף גילת ורנן כבוד הלבנון נתן לה: נתנן על שני השעירים: יתנו רבנן יעשר פעמים מזכיר כהן גדול את השם בו ביום ג' בוידוי ראשון ושלשה בוידוי שני ושלשה בשעיר המשתלח ואחד בגורלות יוכבר אמר יהשם ונשמע קולו ביריחו אמר רבה בר בר חנה מירושלים ליריחו עשרה פרסאות וציר דלתות ההיכל נשמע בשמונה תחומי שבת עזים שביריחו היו מתעמשות מריח הקמורת נשים שביריחו אינן צריכות להתבשם מריח קטורת ייכלה שבירושלים אינה צריכה להתקשם מריח קטורת אמר רבי 🎙 (יוֹםי בן 🌣 דולגאי) עזים היו לאבא 🌣 בהרי והיו מתעטשות מריח הקטורת אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יהושע בן קרחה סח לי זקן אחד פעם אחת הלכתי לשילה והרחתי ריח קטורת מבין כותליה אמר ר' ינאי בעליית גורל מתוך קלפי מעכבת הנחה אינה מעכבת ורבי יוחגן אמר אף עלייה אינה מעכבת אליבא דרבי יהודה דאמר "דברים הנעשין בבגדי לבן מבחוץ לא מעכבא כולי עלמא לא פליגי דלא מעכבא כי פליגי אליבא דר' נחמיה מ"ד מעכבא כר' נחמיה ומאן דאמר לא מעכבא הני מילי עבודה הגרלה לאו עבודה היא איכא דאמרי אליבא דרבי נחמיה דאמר מעכבא כולי עלמא לא פליגי דמעכבא כי פליגי אליבא דר' יהודה מאן דאמר לא מעכבא כרבי יהודה ומאן דאמר מעכבא שאני הכא ©דתנא ביה קרא *אשר עלה פאשר עלה תרי זימני מיתיבי מצוה להגריל ואם לא הגריל כשר בשלמא להך לישנא דאמרת אליבא דרבי יהודה כולי עלמא לא פליגי דלא מעכבא הא מני רבי יהודה היא

तरत מריחין בשעת פיטום כדתניא בכל שעה והמריח בה פטור אלא שמעל, אך אין לריך דניחא כדפרישית. בחרי המבוור. הרי הגלעד בתרגום של כתובים טורי מכונים טורי מכונים שורי מכונים טורי מתכוור (כורש) [פירוש] דרכן של עוים להיות (רלות) [רועות שם] כדכתיב (שה"ש ו, ה] כעדר העוים שגלשו מן הגלעד. הנחה אינה מכוחר (סורא) פירושן דרכן של שים להיות (צילות) [רועות שסן דדמיני נשה"ש ז, הן כעדר העיים שלשו תן הגלעד. הנחה אינה מעברת. וא"ית להאי לישול קמא דלית ליה עליה מעכבא מטעמאל דמול ביה קרא אלא מטעמאל דפוב ליה כר' נחמייה, מול ליה דלא מעבבת. וא"ית להאי לישול הם לה ביה של ביה שלשירים גורלות, ולקמן נמי בשמעמין ששיטא לן דלריך הנחה לכל הפחות למלוה ולמה לא מעכב. וי"ל הואיל והם (בכדי) [כבר] מובררין שניהם אין סברא שמעכב ההנחה. ומימה היכי חשיב הכא הגרלה ביה לה ביה ביה ביה משים בבנדי לבן מבנים הואיל ואורך פרים הית. וי"ל הואלי והראלה שהיא כמן הורף וא ששיר משים המשים בבנדי לבן פפנים הואלי ואורך פנים היא. ווידה אלאמן דאאמי הגרלה שהיא כמן לורך חוץ ששיר משמלה. ועוד מירץ דטעמא ההגרלה לאו עבודה היא מהי לענין זה העטם לדורך פנים כפנים דמי, ואפילו נמשוב שחיטה לאו עבודה היא, מ"מ שחיטה עדפיא דשייך בה פיגול וחייבין עליה לו על פלוגמא דרי יהודה ור' נחמיה דלקמן, ואש"ג דשחיטה לאו עבודה היא, מ"מ שחיטה עדפא דשייך בה פיגול וחייבין עליה בחוך, אבל הגרלה אינה רק במקום קריאת נשם | ולא שיכא מעישין מחילה.

אלא

(אשר בארץ). נקרא לבנון מפני שמלבין עונותיהם של ים ביים אין אים אים אים מיים לי שראל, נקרא יער שהיה מלבלב ומוציא פירות כיער. ת״ר י׳ פעמים מזכיר כהן גדול השם בו ביום. ג׳ בוידוי ראשון וג׳ בוידוי שני וג׳ בשעיר המשתלח וא׳ בגורלות. וכבר אמר אנא השם בקול נמוך ואחר כך הרים קולו ונשמע קולו ביריחו. א"ר יוחנן מירושלים עד יריחו י' פרסאות. תנא ציר ההיכל הוה נשמע בח' תחומי שבת כר'. א"ר ינאיי דכתיב ונתן אהרן אינה מעכבת, עליה דלא כתוב בה והעלה הכהן לא כל שכן שאינה מעכבת. ואם הקדים מעשה לחבירו כגון שחיטת הפר אם הקדימה להגרלה אינה מעכבת. אליפא דר׳ יהודה דאמר דברים הנעשין בבגדי לבן בחוץ לא מעכבי כולי עלמא לא פליגי. אליבא דר׳ נחמיה כר׳. חלוקת ר׳ יהודה ור׳ נחמיה מפורשת באחרית פרק הוציאו לו את הכף. וכולי עלמא וידוי הפר והשעיר, והגורלות עלייתן ונתינתן על השעירים, וחפינת הקטורת ונתינת על הכף, וחתיית הגחלים בבגדי לבן בחוץ הז. איכא דאמרי אליבא דר׳ נחמיה דאמר מעכבה כולי עלמא לא פליגי. כלומר ר׳ ינאי ור׳ יוחנז מודו דמעכבה. כי פליגי יא היא האפרי את באדר מומדו האפר מכבור האפרי היא ביל ביל את את האפרי האפרי היום מדו הובן מדו המבבור. כ וליבא דרי יהודה. די יותונן כדי יהודה, ודר יצאי אמר לך בתא אפילו רי יהודה מודה דעליית גודל אע"פ שהיא בחוץ מעכבר, מדכתיב שתי פעמים אשר עלה אשר עלה, הכתוב שנה עליו לעכב. מיתיבי לרי ינאי מצוה להגריל [ואם לא הגריל] כשר.

תום' ישנים

נכנם עמי ויצא עמי. בירושלמי [פ״ה ה״ב] פריך והכתיב וכל אדם לא יהיה אותם שכתוב בהם ופניהם פני אדס, ומתרן כנוד הקנ"ה היה. עשר פעמים מזכיר כהן גדול את חשם כו'. היינו השם המפורש. דאי שם של ארבע אותיות היה מזכים כמה פעמים ביום בתפילתו, וכן מפרש נמי בירושלמי [פ"ג ה"ז]. וציר דלתות החיכל היה נשמע עד ח' תחומי שבת. ופליגה ההר דקתני מיריחו היו שומעין קול שנור הנדול שנפחח. כדמרישיח שעו הגדונ שנפתח, נדפרישית לעיל פרק קמא [כ, ג ד"ה והיה]. בלה שבירושלים אינה צריכה להתבסם. 6גל נשים. ושל בית אבטינם דאמרו לעיל [לח, א] שהיו מתנין לנשותיהם שלא יתבסמו, י"ל שלא היו עומדין בירושלים וגם רחוק מיריחו היו. והא דאמרינן בכתובות פרק מגיאת האשה [סו, ב] החתן מקבל [עליו] עשרה דינרים לקופה של בשמים [וקאמר] בירושלים (שכן) [שנו], פיי שהיו מתבסמות יותר משחר נשים, י"ל שעשירות שבהן היו מתבסמות אע"פ שלא היו לריכות. וא"ת ואיך היו מריחין והא אמריען בפסחים בפרק כל שעה וכו, אז קול ומראה וריח אין בהן מעילה, ומוקי לה התם אחר שתעלה תמרחו, הא איסורא חיבא איכא י"ל דבוי טיטורט נהיטט טיכט. ייינ דיטיר כמו לא איפשר ולא קמיכוין דהא ממילא היתה כל העיר מחבחמת. אבל איחורא איכא וטפין איכא (למימר) ולמיסרן קודם שתעלה תימרתו. ובית אבטינס נמי כשהיו מפטמין היה מותר להריח מהאי טעמא דפרישית. ה"ר אלחנן. ורבינו סותמין נחיריהם יפה שלא היו